

Asia: _VN/20396/2020

Valtioneuvoston asetus kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Parkanon kaupungin lausunto LVM:n lausuntopyyntöön 19.11.2020; VN:n asetus kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa.

Parkanon kaupunki pitää hyvänä, että Valtioneuvosto on jatkamassa valtiontukea laajakaistan rakentamiseksi maaseudulle Traficomien avustushankkeiden avulla. Myönteistä on myös, että tuen piiriin otetaan nyt myös vapaa-ajan asunnot. Nyt korona-aikana ja sen jälkeen yhä useampi tekee merkittävässä määrin etätöitä maaseudulta vapaa-ajan asunnoltaan. Tavoitteen rakennettavien liittymien määrästä pitäisi kuitenkin olla huomattavasti kunnianhimoisempi. Suunniteltu valtion rahoitus on aivan liian vähäinen tarpeeseen ja myös laissa määriteltyyn tavoitteeseenkin (vain 10.000 uutta kotitaloutta) nähden; valtion rahoituksen määrän tulee olla kymmenkertainen.

Valokuitu maaseutualueille on asumisen ja yrittämistoiminnan perusedellytys, ja kunnat ovat valmiita satsaamaan myös itse osaltaan siihen. Valokuidun rakentamisessa pitää edetä reippaasti, mutta suunnitelmallisesti, siten että vältetään eräissä kunnissa toteutuneet miljoonien eurojen riskit. Valtion tulisi ottaa esitettyä suurempi vastuu valokuidun rakentumisesta maaseutukyliin. Mikäli se ei ole mahdollista, niin Parkanon näkemyksen mukaan kunnan maksuosuus hankkeissa voi olla 20 % - 33 %. Luonnoksessa esitetty alle 20 prosentin, jopa vain 8 prosentin maksuosuus tietyille kunnille ei kohtele kuntia tasa-arvoisesti, joten alarajaa tulee nostaa.

Euroopan komission asettama tavoite laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudeksi, vähintään 100 Mbit/s - siten että sitä voidaan kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa - on oikea. Tämä tarkoittaa sitä, että tuki tulee kohdistaa vain valokuituhankkeisiin, mahdollisia yksittäisiä hankkeiden sisäisiä mobiiliratkaisuja lukuunottamatta. Koska tukea voidaan myöntää vain maaseutualueille, joissa laajakaista ei markkinaehtoisesti rakentuisi, 5G ei ole tässä käyttökelpoinen. 5G-verkon kantama

linkkiasemalta on niin lyhyt, että se ei auta käytännössä mitään maaseudulla. Mikäli linkiltä mennään muutamaa sataa metriä kauemmas, teho heikkenee, ja samoin kaistan jakaminen mobiiliverkossa alentaa nopeutta, jolloin 100 Mbits/s ei toteudu.

EU:n tavoitteesta Suomi ei saa missään tapauksessa livetä, vaan vähimmäisnopeuden on ehdottomasti oltava myös lähtevässä liikenteessä (upload) 100 megabittiä sekunnissa, siten että sitä voidaan kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa.

Maaseudun elinvoiman kannalta on myös olennaista, että valokuidun rakentavat lähiseudun yrittäjät, kun taas 5G verkosta voitot käärivät monikansalliset suuryritykset. Olennaisinta kuitenkin on, että asumisen ja yrittämisen perusedellytykset vaativat vähintään 100 Mbits/s nopeuden sekä saapuvassa että lähtevässä laajakaistaliikenteessä.

Laajakaistan rakentamisessa tuen saajana ja hankkeen toteuttajana pitää kuntien lisäksi voida olla myös kuntakonserniin kuuluvat valokuituyhtiöt.

Kun esitetty valtion tuki, vain 5 milj. euroa ei juurikaan auta riittävän nopean laajakaistan rakentumista maaseudulle, Suomen pitää aktiivisesti ohjata myös EU-tukien käyttöä koko maassa valokuidun rakentamiseen maaseudulle.

Nopean valokuituyhteyden tarve on nyt ajankohtaisempi kuin koskaan, ja digiteknologian laajentuessa se korostuu lähivuosina vielä huomattavasti enemmän. Näin ollen valtion pitää kaikin tavoin varmistaa, että oikeasti riittävän nopea laajakaistaverkko rakentuu maaseudulle kattavasti.

Heiniluoma Jari
Parkanon kaupunki